

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-01-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. 17-589, i. k. 1061010ISTA000X-493

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMAS

2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas apibrėžia socialinių paslaugų sampratą, tikslus ir rūšis, reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą ir teikimą, socialinės globos įstaigų licencijavimą, finansavimą, mokėjimą už socialines paslaugas bei ginčų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, nagrinėjimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Asmuo su sunkia negalia:

1) vaikas su sunkia negalia – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir pagal Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą (toliau – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas) pripažintas sunkaus neįgalumo lygis;

2) suaugęs asmuo su sunkia negalia – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir kuris pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą yra pripažintas nedarbingu;

3) senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo su sunkia negalia – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis.

2. **Budintis globotojas** – fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, išklauses globėjų ir įtėvių mokymus ir budinčių globotojų konsultavimo kursus, pagal su globos centru sudarytą tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį prižiūrintis likusius be tėvų globos vaikus, socialinę riziką patiriančius vaikus, su kuriais nėra susietas giminystės ryšiais, arba šioje sutartyje nustatytais atvejais teikiantis kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą. Budintis globotojas vykdo veiklą pagal individualios veiklos pažymėjimą.

3. **Globos centras** – socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, socialinę riziką patiriantį vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui, budinčiam globotojui, globėjui (rūpintojui), įtėviams, šeimynų dalyviams, socialinių paslaugų įstaigų, dirbančių su vaikais, darbuotojams, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams vaiką grąžinant į šeimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2945, 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

4. **Likęs be tėvų globos vaikas** – vaikas iki 18 metų, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).

5. **Senyvo amžiaus asmuo** – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuris dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

6. **Sielovados darbuotojas** – pagal darbo sutartį socialinių paslaugų įstaigoje dirbantis

asmuo, turintis tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos leidimą arba siuntimą religinės bendruomenės ar bendrijos pavedimu teikti religinius patarnavimus ir sielovados pagalbą.

7. **Socialinė rizika** – veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys (šeimos) patiria ar yra pavojus jiems patirti socialinę atskirtį: suaugusių šeimos narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas; psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta; smurtas; išnaudojimas prekybai žmonėmis; įsitraukimas ar polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiklą; piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų; elgetavimas, valkatavimas, benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas.

8. **Socialinės globos įstaiga** – šio įstatymo nustatyta tvarka turinti teisę teikti socialinę globą socialinių paslaugų įstaiga.

9. **Socialinės globos norma** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti socialinės globos teikimo vaikams, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims principai ir charakteristikos.

10. **Socialinių paslaugų įstaiga** – socialines paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, atitinkantys šiame įstatyme nustatytus reikalavimus.

11. **Suaugęs asmuo su negalia** – darbingo amžiaus asmuo, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

12. **Vaikas su negalia** – vaikas iki 18 metų, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai neįgijęs jo amžių atitinkančio savarankiškumo ir kurio galimybės ugdytis bei dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos.

13. **Vaikus globojanti šeima** – sutuoktiniai ar vienas gyvenantis asmuo, ne jaunesnis kaip 21 metų (reikalavimas būti sukakusiam 21 metų amžių netaikomas vaiko artimajam giminaičiui), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrintys ar globojantys (besirūpinantys) vaikus (vaikais).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3 straipsnis. Socialinių paslaugų samprata ir tikslai

1. Socialinės paslaugos yra paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.

3. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti.

4 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo principai

Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo. Socialinių paslaugų valdymas, skyrimas ir teikimas remiasi asmens, šeimos, bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, socialinių paslaugų įstaigų, savivaldybės ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo klausimai sprendžiami kartu su socialinių paslaugų gavėjais ir (ar) jų atstovais, organizacijomis, ginančiomis žmonių socialinių grupių interesus ir teises;

3) kompleksiskumo. Socialinių paslaugų teikimas asmeniui yra derinamas su socialinių paslaugų teikimu jo šeimai;

4) prieinamumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos taip, kad būtų užtikrintas socialinių paslaugų prieinamumas asmeniui (šeimai) kuo arčiau jo gyvenamosios vietos;

5) socialinio teisingumo. Asmens (šėimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas neturi įtakos asmens (šėimos) galimybėms gauti socialines paslaugas;

6) tinkamumo. Asmeniui (šeimai) skiriamos ir teikiamos tokios socialinės paslaugos, kurios atitinka asmens ir šėimos interesus bei nustatytus poreikius;

7) veiksmingumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos siekiant gerų rezultatų ir racionaliai naudojant turimus išteklius;

8) visapusiškumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos derinant jas su pinigine socialine parama, vaiko teisių apsauga, užimtumu, sveikatos priežiūra, švietimu ir ugdymu, socialinio būsto suteikimu, specialiosios pagalbos priemonėmis.

5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas

Gauti socialines paslaugas turi teisę:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiai;
- 2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

ANTRASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RŪŠYS

6 straipsnis. Socialinių paslaugų rūšys

1. Yra šių rūšių socialinės paslaugos:
 - 1) bendrosios;
 - 2) specialiosios.
2. Socialines paslaugas, jų turinį pagal atskiras socialinių paslaugų rūšis bei socialinių paslaugų įstaigų tipus apibrėžia socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos.

7 straipsnis. Bendrosios socialinės paslaugos

1. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.
2. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

8 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos

1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.
2. Specialiosioms paslaugoms priskiriama:
 - 1) socialinė priežiūra;
 - 2) socialinė globa.
3. Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros.

4. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, vaikų dienos socialinės priežiūros, laikino apnakvindinimo bei kitos paslaugos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

5. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros.

6. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

9 straipsnis. Pagalbos pinigai

1. Savivaldybės institucijos nustatytais atvejais, kai vaikus prižiūri ar juos globoja (jais rūpinasi) vaikus globojančios šeimos, budintys globotojai arba kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) yra veiksmingiau organizuoti pinigais, vaikus globojančiai šeimai, budintiems globotojams per globos centrą arba asmeniui (šeimai) gali būti mokama pinigine išmoka – pagalbos pinigai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

2. Pagalbos pinigų mokėjimą reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintas mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas.

TREČIASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ VALDYMAS

10 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymas ir valdymo subjektai

1. Socialinių paslaugų valdymas apima socialinių paslaugų planavimą, organizavimą, kompetencijos pasiskirstymą ir socialinių paslaugų kokybės vertinimą, priežiūrą bei kontrolę valstybės ir vietos savivaldos lygmenimis.

2. Pagrindinės socialinių paslaugų valdymo institucijos yra:

1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;

2) savivaldybės;

3) Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

11 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendina valstybės socialinių paslaugų politiką:

1) pagal savo kompetenciją teikia Vyriausybei siūlymus dėl valstybės socialinių paslaugų sistemos ir socialinio darbo vystymo kryptių ir rengia teisės aktų projektus dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, socialinių paslaugų skyrimo, teikimo, finansavimo, mokėjimo už socialines paslaugas, socialinės globos normų, socialinės globos įstaigų licencijavimo, socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo ir veiklos reglamentavimo ir kt.;

2) analizuoja ir vertina socialinių paslaugų būklę šalyje ir teikia savivaldybėms siūlymus dėl socialinių paslaugų planavimo, organizavimo;

3) analizuoja socialinių darbuotojų poreikius tobulinti profesinę kompetenciją, organizuoja socialinių darbuotojų praktinės veiklos vertinimą;

4) rengia ir įgyvendina valstybės socialinių paslaugų programas ir projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

12 straipsnis. Neteko galios nuo 2010-07-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin. 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

13 straipsnis. Savivaldybės kompetencija

1. Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę.

2. Savivaldybė planuoja socialines paslaugas:

1) vertina ir analizuoja gyventojų socialinių paslaugų poreikius;

2) pagal gyventojų poreikius prognozuoja ir nustato socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis;

3) vertina ir nustato socialinių paslaugų finansavimo poreikį.

3. Socialinių paslaugų teikimo mastui ir rūšims pagal gyventojų poreikius nustatyti savivaldybė kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą. Socialinių paslaugų planas sudaromas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų planavimo metodika.

4. Savivaldybė organizuoja socialines paslaugas asmenims (šeimoms):

1) organizuoja asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikio nustatymą;

2) pagal nustatytą asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikį skiria socialines paslaugas asmeniui (šeimai);

3) vertina asmens (šeimoms) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas ir nustato asmens (šeimoms) mokėjimo už socialines paslaugas dydį;

4) viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka perka socialines paslaugas savo teritorijos gyventojams;

5) neteko galios 2019-10-01;

TAR pastaba. Iki įstatymo Nr. XIII-2292 įsigaliojimo dienos (2019-10-01) sudarytos terminuotos savivaldybės turto panaudos sutartys galioja iki jų pabaigos dienos. Įsigaliojus šiam įstatymui, savivaldybės turto panaudos davėjai, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka išpėję panaudos gavėjus, nutraukia visas neterminuotas savivaldybės turto panaudos sutartis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2292](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12180

6) steigia, pertvarko, reorganizuoja ir likviduoja socialinių paslaugų įstaigas bei užtikrina jų funkcionavimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

7) parenka vaikus galinčias globoti šeimas ir jas prižiūri;

8) rengia ir įgyvendina savivaldybės socialinių paslaugų priemonės, numatytas savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (arba) strateginiame veiklos plane;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

9) finansuoja socialinę priežiūrą ir socialinę globą, sudarydama sutartį su akredituotą socialinę priežiūrą teikiančia socialinių paslaugų įstaiga ar socialinės globos įstaiga dėl asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų finansavimo, jeigu šias įstaigas pasirenka pats socialinių paslaugų gavėjas (globėjas, rūpintojas), kiti teisėti asmens atstovai ir jeigu šioms paslaugoms nustatytas asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

5. Savivaldybė steigia savo naujas socialinių paslaugų įstaigas tik tais atvejais, kai kitos socialinių paslaugų įstaigos neteikia ar teikia nepakankamai, ar negali teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės tų socialinių paslaugų, kurioms yra nustatytas savivaldybės teritorijos

gyventojų poreikis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

6. Savivaldybė kontroliuoja jos teritorijoje teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, akredituoja socialinių paslaugų įstaigų teikiamą socialinę priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

7. Savivaldybė informuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir gyventojus apie jos teritorijoje teikiamas socialines paslaugas. Duomenis apie gyventojams skirtas, teikiamas ar neskirtas (nurodydamos jų neskyrimo priežastis) socialines paslaugas, akredituotą socialinę priežiūrą teikiančias socialinių paslaugų įstaigas savivaldybės teikia Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

8. Kiekvienos savivaldybės administracijoje turi veikti padalinys, planuojantis socialines paslaugas, administruojantis socialinių paslaugų organizavimą ir bendrųjų socialinių paslaugų bei socialinės priežiūros kokybės kontrolę.

14 straipsnis. Socialinių paslaugų priežiūros departamento kompetencija

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas vertina, prižiūri ir kontroliuoja socialinių paslaugų kokybę:

- 1) teikia metodinę pagalbą dėl socialinės globos normų taikymo;
- 2) teikia metodinę pagalbą savivaldybėms dėl socialinės priežiūros šeimoms organizavimo, taip pat dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės kontrolės;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

- 3) formuoja bendrą socialinės globos normų ir bendrosioms socialinėms paslaugoms bei socialinei priežiūrai keliamų reikalavimų taikymo praktiką;
- 4) vadovaudamasis socialinės globos normomis, vertina socialinės globos kokybę;
- 5) išduoda licencijas teikti socialinę globą, sustabdo ir naikina jų galiojimą;
- 6) tikrina, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

7) kontroliuoja asmens (šeimoms) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymą, jų skyrimą, teikimą bei asmens (šeimoms) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimą;

- 8) atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

14¹ straipsnis. Lietuvos statistikos departamento kompetencija

Lietuvos statistikos departamentas kiekvienais metais pagal suderintą su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija statistinių rodiklių sąrašą atlieka statistinį socialinių paslaugų tyrimą, rengia ir skelbia statistinę informaciją apie socialines paslaugas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

KETVIRTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SKYRIMAS

15 straipsnis. Kreipimasis dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

1. Dėl socialinių paslaugų, kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas rašytiniu prašymu kreipiasi į asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Išskirtiniais atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas gali kreiptis ir į kitą, ne asmens (šeimos) gyvenamosios vietos, savivaldybę.

3. Veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais, prašymą dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai) gali pateikti bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas negali to padaryti pats.

4. Švietimo ir ugdymo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai, turintys duomenų apie socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) reikalingumą, privalo apie tai nedelsdami informuoti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybę. Šiuo atveju klausimas dėl socialinių paslaugų skyrimo svarstomas be asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo, rūpintojo prašymo.

16 straipsnis. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymas

1. Asmens socialinių paslaugų poreikis, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, nustatomas individualiai pagal asmens nesavarankiškumą bei galimybes savarankiškumą ugdyti ar kompensuoti asmens interesus ir poreikius atitinkančiomis socialinėmis paslaugomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Asmens nesavarankiškumas vertinamas kompleksiskai pagal asmens amžių, organizmo funkcinis sutrikimus, socialinę riziką ir su šiais veiksniais susijusius gebėjimus bei motyvaciją spręsti savo socialines problemas ir šeimos galimybes rūpintis asmeniu, kitas ypatybes, turinčias įtakos asmens gebėjimui rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime.

3. Nustatant asmens socialinės globos poreikį, įvertinamas asmens nesavarankiškumo lygis.

4. Asmens nesavarankiškumas gali būti dviejų lygių:

1) dalinis;

2) visiškas.

5. Šeimos socialinių paslaugų poreikis nustatomas kompleksiskai vertinant šeimos narių gebėjimus, galimybes ir motyvaciją spręsti savo šeimos socialines problemas, palaikyti ryšius su visuomene bei galimybes tai ugdyti ar kompensuoti šeimos interesus ir poreikius atitinkančiomis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis ar socialine priežiūra.

6. Asmens (šeimos), pageidaujančio (pageidaujančios) gauti socialines paslaugas, kurias finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, poreikį nustato socialiniai darbuotojai, paskirti savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

7. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, poreikį socialinių paslaugų teikimo laikotarpiu periodiškai peržiūri socialinių paslaugų įstaigų socialiniai darbuotojai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

8. Sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai bei kiti asmenys privalo socialiniam darbuotojui teikti išvadas, būtinas asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikiui nustatyti.

9. Asmens (šeimoms) socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, poreikio nustatymą, socialinių paslaugų skyrimą, sustabdymą ir nutraukimą reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas bei socialinės globos poreikio vaikui, suaugusiam asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui, socialinę riziką patiriančiam suaugusiam asmeniui nustatymo metodikos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

17 straipsnis. Sprendimas dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

Sprendimas dėl socialinių paslaugų, kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, asmeniui (šeimai) skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo priimamas socialinio darbuotojo, nustačiusio asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikį, teikimu savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

PENKTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

18 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų teikimo asmeniui (šeimai) nuostatos

1. Socialinės paslaugos asmeniui (šeimai) teikiamos atsižvelgiant į individualius asmens (šeimoms) interesus ir poreikius, nustatytus pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas, ir nuolat vertinant teikiamų socialinių paslaugų veiksmingumą asmens (šeimoms) galimybėms ir gebėjimams rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti.

2. Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriančiam vaikui, likusiam be tėvų globos vaikui teikiamos kuriant saugią ir sveiką vaiko ugdymosi ir vystymosi aplinką, formuojant savarankiško gyvenimo įgūdžius, atkuriant, palaikant ir stiprinant socialinius ryšius su šeima, artimaisiais, visuomene ir organizuojant su švietimu ir ugdymu suderintą pagalbą bei išnaudojant visas galimybes, kad vaikas gyventų šeimoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3. Socialinės paslaugos vaikui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo šeimoje, augti sveikoje ir saugioje aplinkoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis. Tai turi padėti vaikui su negalia formuoti savarankiško gyvenimo įgūdžius, palaikyti ir stiprinti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

4. Socialinės paslaugos suaugusiam asmeniui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo namuose, šeimoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią ugdyti ar kompensuoti jo gebėjimus rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti darbo rinkoje.

5. Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmeniui teikiamos sudarant sąlygas kuo ilgiau jam gyventi savo namuose, šeimoje, savarankiškai tvarkyti savo buitį ir organizuojant pagalbą, suderintą su užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią palaikyti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

6. Socialinės paslaugos asmeniui su sunkia negalia teikiamos užtikrinant saugią ir sveiką aplinką, žmogaus orumą atitinkančią pagalbą, suderintą su asmens sveikatos priežiūra, nuolatine

slauga ir nuolatine priežiūra (pagalba), kitomis specialiosios pagalbos priemonėmis, švietimu ir ugdymu, padedančią kompensuoti prarastą savarankiškumą bei gebėjimus palaikyti socialinius ryšius su šeima ir visuomene.

7. Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriančiam suaugusiam asmeniui teikiamos padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimo ir ugdymo, užimtumo, sveikatos priežiūros priemonėmis, užtikrinančią rūpinimąsi asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvavimą darbo rinkoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

8. Socialinės paslaugos šeimai teikiamos padedant ugdyti suaugusių šeimos narių, įskaitant tuos šeimos narius, kuriems laikinai apribota tėvų valdžia, ar tuos tėvus, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (rūpyba), socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo namuose, šeimoje, palaikyti socialinius ryšius su visuomene ir užtikrinti šioje šeimoje augančių vaikų visapusišką vystymąsi ir ugdymą bei organizuojant su sveikatos priežiūra, užimtumu, švietimu ir ugdymu suderintą ir koordinuotai teikiamą pagalbą, o jeigu tėvų valdžia apribota, – sudaryti sąlygas tėvų (tėvo ar motinos) elgesio pokyčiams, kurie leistų grąžinti vaiką į šeimą. Teikiant socialines paslaugas šeimai, turi būti užtikrinamas socialinių paslaugų teikimas ir vaikams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

9. Vaikus globojančiai šeimai, globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėvams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims kiekvienoje savivaldybėje nuolat teikiama Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atestuotų asmenų ir kitų specialistų pagalba, užtikrinanti jų prižiūrimumą, globojamų (rūpinamų) ar įvaikintų vaikų visapusišką vystymąsi ir ugdymą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2193](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20220

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

19 straipsnis. Socialinių paslaugų teikėjai

1. Bendrąsias socialines paslaugas, socialinę priežiūrą teikia tos socialinių paslaugų įstaigos, kurių veiklos sritis yra socialinių paslaugų teikimas ir kurių teikiamos socialinės paslaugos atitinka teisės aktų reglamentuotus bendrosioms socialinėms paslaugoms, socialinei priežiūrai keliamus reikalavimus.

2. Socialinę globą teikia tos socialinės globos įstaigos, kurių veiklos sritis yra socialinių paslaugų teikimas, o jų teikiama socialinė globa atitinka socialinės globos normas, jos turi licenciją teikti socialinę globą (toliau – licencija).

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija steigia, pertvarko, reorganizuoja ar likviduoja ilgalaikę ar trumpalaikę socialinę globą gyventojams teikiančias socialinės globos įstaigas, kurios reikalingos ne kiekvienos savivaldybės teritorijoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

4. Socialinių paslaugų įstaigos, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka gali būti pertvarkomos į viešąsias įstaigas. Šioms iš biudžetinių įstaigų pertvarkytoms viešosioms įstaigoms valstybės ar savivaldybių turtas gali būti perduodamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

5. Vaikus globojanti šeima, budintis globotojas turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus ir turėti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atestuotų asmenų išvadą apie vaikus globojančios šeimos, budinčio globotojo tinkamumą globoti (rūpintis) vaikus (vaikais).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

6. Socialinių paslaugų įstaigoje dirba socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai ir kiti socialinių paslaugų srities darbuotojai, kurių pareigybių sąrašą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras, taip pat švietimo, sveikatos priežiūros specialistai ir kiti darbuotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

7. Socialinių paslaugų įstaigoje gali dirbti sielovados darbuotojas. Sielovados darbuotojas netenka teisės dirbti sielovados darbą, kai tradicinė religinė bendruomenė ar bendrija atšaukia leidimą arba siuntimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

8. Socialinės globos įstaigos vadovas privalo turėti aukštąjį išsilavinimą ir nuolat tobulinti savo profesinę kompetenciją socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

9. Europos Sąjungos valstybėse išduoti leidimai, licencijos, kvalifikacijos reikalavimus patvirtinantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstami tinkamais verstis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

10. Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiai socialinės globos įstaigai, siekiančiai Lietuvos Respublikoje teikti socialinę globą, reikalavimas turėti licenciją Lietuvos Respublikoje netaikomas, jeigu ji turi licenciją (leidimą) teikti socialinę globą pagal savo įsisteigimo valstybės teisės aktus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

19¹ straipsnis. Budinčio globotojo vykdoma likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų priežiūra

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

1. Budintis globotojas prižiūri likusį be tėvų globos vaiką, socialinę riziką patiriantį vaiką (toliau šiame straipsnyje – prižiūrimas vaikas, vaikas) pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį (toliau šiame straipsnyje – sutartis). Šioje sutartyje turi būti sulygtas bent dėl šių sąlygų: sutarties šalys; sutarties objektas ir tikslas; vaiko globos (rūpybos) vieta (ji negali sutapti su globos centro registruotos buveinės ar socialinės globos įstaigos licencijoje nurodyta vieta); prižiūrimų vaikų skaičius; lėšų vaikui išlaikyti (vaiko globos (rūpybos) išmokos pagal Išmokų vaikams įstatymą) bei atlygio už vaiko priežiūrą dydis ir mokėjimo tvarka; prižiūrimo vaiko trumpalaikės socialinės globos (laikino atokvėpio) suteikimo budinčiam globotojui tvarka; sutarties šalių atsakomybė dėl netinkamo sutarties sąlygų vykdymo; kitos budinčio globotojo ir globos centro teisės ir tarpusavio įsipareigojimai; pagalbos teikimo budinčiam globotojui ir vaikui tvarka; sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Budinčio globotojo pareigos:

1) priimti prižiūrimą vaiką savo gyvenamojoje vietoje ir užtikrinti vaiko priežiūrą: emocinį bei fizinį vaiko saugumą, visavertį vaiko poreikius atitinkantį ugdymą, auklėjimą ir kasdienę priežiūrą;

2) bendradarbiauti su globos centru ir jo paskirtais darbuotojais ar specialistais (socialiniais darbuotojais, psichologais ir kt.), užtikrinti galimybę vaikui bendrauti su savo tėvais, kitais giminaičiais pagal numatytą ir su globos centru suderintą tvarką;

3) dalyvauti rengiant individualų vaiko vystymosi planą ir užtikrinti jo įgyvendinimą;

4) nedelsiant informuoti globos centro paskirtus darbuotojus apie vaikui kylančius emocinius ir fiziologinius sunkumus, siekiant užtikrinti vaikui reikiamų specialistų pagalbą;

5) atsakingai ir pagal paskirtį naudoti globos centro vaikui išlaikyti skirtą vaiko globos (rūpybos) išmoką, numatytą Išmokų vaikams įstatyme;

6) nedelsiant informuoti globos centrą apie atvejus, kai jis negali laikinai dėl objektyvių priežasčių vykdyti šiame įstatyme ir sutartyje numatytą įsipareigojimą;

7) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas pareigas.

3. Budinčio globotojo teisės:

1) gauti globos centro kas mėnesį mokamą atlygį už teikiamas paslaugas šiame įstatyme ir sutartyje nustatyta tvarka prižiūrint vaiką (vaikus). Šis atlygis yra mokamas sutarties galiojimo metu net ir tais atvejais, kai globos centras neperduoda vaiko (vaikų) budinčiam globotojui. Tais atvejais, kai sutartį sudaro sutuoktiniai, atlygis mokamas tik vienam iš jų;

2) gauti iš globos centro kas mėnesį mokamą prižiūrimo vaiko išlaikymui skirtą vaiko globos (rūpybos) išmoką pagal Išmokų vaikams įstatymą. Ši išmoka vaiko išlaikymui yra mokama tik tą laikotarpį, kol vaikas gyvena pas budintį globotoją;

3) gauti papildomų lėšų vaiko išlaikymui ir priežiūrai, jeigu tai numatyta sutartyje;

4) naudotis prižiūrimam vaikui teikiama trumpalaikė socialine globa (laikino atokvėpio paslauga);

5) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas teises.

4. Globos centras yra vaiko atstovas pagal įstatymą ir turi šias pareigas:

1) budinčio globotojo priežiūrai perduoti vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) budintis globotojas gali užtikrinti emocinį ir fizinį saugumą bei visavertį poreikius atitinkantį ugdymą ir priežiūrą, teikti ar organizuoti tęstinę pagalbą budinčiam globotojui ir jo prižiūrimiesiems vaikams;

2) skirti darbuotoją (darbuotojus), atsakingą (atsakingus) už reikiamos pagalbos budinčiam globotojui teikimą, ir užtikrinti, kad ši pagalba būtų teikiama laiku ir kokybiškai; kartu su budinčiu

globotoju užtikrinti švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros ar kitų paslaugų teikimą budinčių globotojų priežiūroms vaikams;

3) socialinių paslaugų ir kitos pagalbos budinčiam globotojui teikimo metu ne rečiau kaip vieną kartą per šešis mėnesius atlikti budinčio globotojo vykdomos vaiko priežiūros kokybės vertinimą;

4) kiekvieną mėnesį skirti vaiko išlaikymui reikalingas pinigines lėšas ir atlygį už vaikų priežiūrą;

5) užtikrinti, kad budintis globotojas nuolat tobulintų savo profesinę kompetenciją;

6) vykdyti budinčių globotojų paiešką, atranką ir parengimą;

7) dirbti su vaiko tėvais, siekiant grąžinti vaiką į šeimą;

8) vykdyti vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas, numatytas Civiliniame kodekse;

9) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas pareigas.

5. Globos centro teisės:

1) sudaryti sutartį su budinčiu globotoju ar ją nutraukti;

2) sudaryti socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartį su savivaldybe ar ją nutraukti;

3) įgyvendinti vaiko atstovo pagal įstatymą teises, numatytas Civiliniame kodekse;

4) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyse nustatytas teises.

6. Savivaldybė privalo mokėti budintiems globotojams per globos centrą atlygį už vaikų priežiūrą, jeigu šie globotojai yra sudarę tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis su globos centru, kuris Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka yra skiriamas vaikų atstovu pagal įstatymą.

7. Globos centrų veiklos kokybės priežiūrą vykdo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

8. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

19² straipsnis. Globos centro funkcijos, susijusios su vaikų globa (rūpyba)

Globos centras atlieka šias funkcijas, susijusias su vaikų globa (rūpyba):

1) vykdo globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paiešką;

2) vykdo globėjų (rūpintojų), įtėvių, šeimynų dalyvių pasirengimo globoti (rūpinti), įvaikinti vaikus vertinimą bei socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių paslaugas vaikams, darbuotojų parengimą dirbti šiose įstaigose;

3) socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka parenka vaikui globėją (rūpintoją) ir teikia jo kandidatūrą savivaldybės administracijai, jeigu vaikui nustatyta laikinoji globa. Teikia galimo nuolatinio globėjo (rūpintojo) kandidatūrą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritoriniam skyriui;

4) teikia Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos aktualią informaciją apie asmenis, pasirengusius globoti (rūpinti) vaikus;

5) organizuoja ir pagal globos centro nustatytą poreikį teikia pagalbą globojamiems (rūpinamiems) vaikams;

6) organizuoja ir teikia pagalbą globėjams (rūpintojams), įtėviams, šeimynų dalyviams ir kartu gyvenantiems jų šeimos nariams, socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių paslaugas vaikams, darbuotojams;

7) teikia kitas teisės aktuose numatytas paslaugas, susijusias su vaikų globa (rūpyba).

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

20 straipsnis. Socialinis darbas

1. Socialinis darbas yra profesinė veikla, kuri įgalina žmones, šeimas, bendruomenes ir visuomenę spręsti tarpusavio santykių ir socialines problemas, skatindama socialinę kaitą, gerindama gyvenimo kokybę ir stiprindama solidarumą bei socialinį teisingumą.

2. Socialinį darbą dirba socialiniai darbuotojai.

3. Dirbti socialiniu darbuotoju turi teisę:

1) asmuo, įgijęs socialinio darbo kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį arba baigęs socialinio darbo studijų krypties programą ir įgijęs socialinių mokslų kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį, arba

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2) asmuo, iki 2014 m. gruodžio 31 d. įgijęs kitą kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ir socialinio darbuotojo kvalifikaciją ar baigęs socialinio darbo studijų programą, ar socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka baigęs socialinio darbuotojo praktinei veiklai pasirengti skirtus mokymus, arba

3) asmuo, įgijęs socialinės pedagogikos kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ar socialinio pedagogo kvalifikaciją, jeigu jis dirbs su vaikais ir (arba) šeimomis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

4. Socialinis darbuotojas socialinių paslaugų teikimo tikslais turi teisę tvarkyti asmens duomenis, įskaitant ypatingus asmens duomenis, susijusius su sveikatos būkle ar teistumu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

5. Socialinis darbuotojas nuolat, ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per kalendorinius metus, tobulina profesinę kompetenciją, jo praktinė veikla vertinama socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

6. Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Šveicarijos Konfederacijoje išduoti aukštojo mokslo diplomai, diplomai, pažymėjimai ir kiti kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstami tinkamais, kad juos įgijusieji dirbtų socialiniais darbuotojais Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

7. Šio straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimai netaikomi iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos ne ilgiau kaip 2 metams komandiruojamam į Lietuvos Respubliką socialiniam darbuotojui, jeigu jis atitinka darbovietės, iš kurios yra siunčiamas, įsisteigimo valstybės teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ LICENCIJAVIMAS IR SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS AKREDITAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

21 straipsnis. Veiklos licencijos

1. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniiui, pageidaujantiems teikti socialinę globą (toliau – įstaiga), gali būti išduodamos licencijos teikti socialinę globą socialinės globos įstaigoje (toliau – institucinė socialinė globa) arba asmens namuose.

2. Įstaigai gali būti išduodamos šių rūšių veiklos licencijos:

- 1) institucinės socialinės globos (dienos) vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;
- 2) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) vaikams socialinės globos įstaigoje, išskyrus šeimyną;
- 3) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;
- 4) institucinės socialinės globos (trumpalaikės) socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims;
- 5) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) vaikams šeimynoje;
- 6) socialinės globos vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims namuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3. Įstaigai gali būti išduodama licencija vykdyti kelių šio straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

22 straipsnis. Licencijas išduodanti institucija ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą ir kontrolę atliekanti institucija

Licencijas išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina ir galiojimą panaikina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

23 straipsnis. Licencijos gavimo sąlygos

1. Licencija gali būti išduodama įstaigai, kuri yra tinkamai pasirengusi teikti socialinę globą, – įstaigos numatoma teikti socialinė globa atitinka socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti asmeninės apsaugos priemonių ir kitų priemonių, būtinų veiklos vykdymui užtikrinti (toliau – apsaugos priemonės), sąrašui, kiekiui ir laikotarpiui. Apsaugos priemonių sąrašą, kiekį ir laikotarpį, kuriam sukauptų apsaugos priemonių turi pakakti nepertraukiamai įstaigų veiklai užtikrinti, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

2. Licencijai gauti užpildoma ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tiesiogiai, registruotu laišku, elektroninėmis priemonėmis arba per Paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą (toliau – kontaktinis centras) pateikiama paraiška-klausimynas, kuriame pateikiama rašytinė informacija, įrodanti, kad įstaigos numatoma teikti socialinė globa atitiks socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti apsaugos priemonių sąrašui bei kiekiui nustatytam laikotarpiui. Paraiškos-klausimyno formą tvirtina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

3. Tais atvejais, kai įstaiga, išskyrus šeimyną, be socialinių paslaugų teikimo, užsiima ir kitomis, ne su socialinių paslaugų teikimu susijusiomis, veiklomis, institucinė socialinė globa turi būti teikiama patalpose, atskirtose nuo patalpų, kuriose užsiimama kitomis veiklomis.

4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, gavęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paraišką-klausimyną, per 5 darbo dienas išsiunčia paraišką-klausimyną pateikusiai įstaigai raštišką patvirtinimą, kad paraiška-klausimynas yra gautas, o jeigu pateikta ne visa ar netiksli šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, praneša apie trūkumus ir nurodo ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminą trūkumams pašalinti.

5. Prieš išduodamas licenciją, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas pagal įstaigos šio straipsnio 2 dalyje nurodytoje paraiškoje-klausimyne pateiktą informaciją turi patikrinti vietoje, ar įstaiga yra pasirengusi teikti socialinę globą.

6. Licencija arba motyvuotas raštiškas atsisakymas išduoti licenciją turi būti pateikti įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašyti saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą per 30 dienų nuo visos informacijos, reikalingos licencijai išduoti, gavimo dienos.

7. *Neteko galios nuo 2020-06-15*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-2970](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11353

8. Apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas skelbia savo interneto svetainėje.

9. Įstaiga turi pradėti teikti socialinę globą per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24 straipsnis. Atsisakymas išduoti licenciją, licencijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas atsisako išduoti licenciją, jeigu:

1) nepateikta ar pateikta ne visa ar netiksli šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatyta informacija ir per Socialinių paslaugų priežiūros departamento nurodytą terminą įstaiga trūkumų nepašalina, pateikta informacija neatitinka šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, pateikti neteisingi duomenys ir informacija, duomenys suklastoti;

2) atlikdamas patikrinimą vietoje nustato, kad įstaiga nėra pasirengusi teikti socialinę globą – įstaigos numatoma teikti socialinė globa neatitinka socialinės globos normose nustatytų reikalavimų personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti apsaugos priemonių sąrašui bei kiekiui nustatytam laikotarpiui.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

2. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, nustatęs, kad socialinės globos įstaiga teikia socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį įspėjimą pareikalavdamas per nurodytą terminą pašalinti pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo įspėjimo gavimo dienos.

3. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas sustabdo licencijos galiojimą, jeigu socialinės globos įstaiga teikė socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, ir, gavusi įspėjimą su reikalavimu pašalinti pažeidimus, per nurodytą terminą šių pažeidimų nepašalino.

4. Terminą, kuriam sustabdomas licencijos galiojimas, nustato Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, atsižvelgdamas į nustatyto pažeidimo pobūdį.

5. Sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaigai leidžiama toliau teikti socialinę globą visą licencijos galiojimo sustabdymo laikotarpį tik tais atvejais, kai nustatyti pažeidimai nekelia grėsmės socialinių paslaugų gavėjų interesams ir saugumui.

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas gali panaikinti licencijos galiojimą savo ar socialinės globos įstaigos iniciatyva.

7. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas panaikina licencijos galiojimą, jeigu:

1) sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaiga per nurodytą terminą nepašalina pažeidimų;

2) socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo.

8. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas apie numatomą licencijos panaikinimą privalo ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų elektroninėmis priemonėmis informuoti savivaldybę, kurios teritorijoje socialinės globos įstaiga teikia socialines paslaugas, ir savivaldybes, kurių gyventojai šias paslaugas gauna.

9. Panaikindamas licencijos galiojimą dėl to, kad socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prieš 30 kalendorinių dienų iki licencijos galiojimo panaikinimo įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį įspėjimą apie licencijos galiojimo panaikinimą.

10. Apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas informuoja socialinės globos įstaigą raštu tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu pranešimą išsiunčia elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą.

11. Socialinės globos įstaiga kartu su sprendimą dėl socialinės globos skyrimo priėmusia savivaldybe ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad, atsisakius išduoti licenciją, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą, būtų apsaugoti socialinių paslaugų gavėjų interesai ir užtikrintas jiems reikalingų socialinių paslaugų tęstinumas kitoje socialinių paslaugų įstaigoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24¹ straipsnis. Licencijos turėtojo teisės ir pareigos

1. Licencijos turėtojas turi:

1) teisę verstis licencijoje nurodyta veikla;

2) teisę gauti Socialinių paslaugų priežiūros departamento paaiškinimus dėl teikiamos socialinės globos atitikties socialinės globos normoms;

3) kitų įstatymuose nustatytų teisių.

2. Licencijos turėtojas privalo:

1) vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius socialinės globos įstaigų veiklą;

2) teikti socialinę globą, atitinkančią socialinės globos normas;

3) gavęs Socialinių paslaugų priežiūros departamento sprendimą sustabdyti ar panaikinti licencijos galiojimą, per sprendime nustatytą terminą sustabdyti arba nutraukti licencijuojamą veiklą, išskyrus šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį;

4) leisti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tikrinti, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

5) imtis visų įmanomų priemonių, kad, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą, būtų apsaugoti socialinės globos gavėjų interesai ir užtikrintas jiems reikalingų socialinių paslaugų tęstinumas kitoje socialinių paslaugų įstaigoje.

3. Licencijos turėtojas gali teikti institucinę socialinę globą tik licencijoje nurodytoje veiklos patalpoje.

4. Licencijos turėtojas neturi teisės įgalioti kitų asmenų teikti licencijoje nurodytą socialinę globą ar pagal sutartį perduoti jiems teisę teikti licencijoje nurodytą socialinę globą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

25 straipsnis. Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės

Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

25¹ straipsnis. Socialinės priežiūros akreditavimas

1. Socialinę priežiūrą akredituoja savivaldybės socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis gali būti finansuojama tik akredituota socialinė priežiūra.

3. Savivaldybės informaciją apie jų teritorijoje veikiančias socialinių paslaugų įstaigas, teikiančias akredituotą socialinę priežiūrą, skelbia savo interneto svetainėse.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

25² straipsnis. Teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimas, pratęsimas, sustabdymas ar panaikinimas

1. Teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą (toliau – įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą).

2. Įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą, nustatytos formos prašymą teikti akredituotą socialinę priežiūrą pateikia savivaldybei, kurios teritorijoje ją teiks. Kartu su prašymu pateikiami socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyti akredituoti socialinei priežiūrai teikti keliamų reikalavimų patalpoms (jeigu paslaugai teikti būtinos patalpos) ir personalo išsilavinimui atitiktį pagrindžiantys dokumentai.

3. Savivaldybė ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos įvertina, ar socialinė priežiūra atitinka nustatytus reikalavimus, ir priima sprendimą dėl teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo.

4. Sprendimas dėl įstaigos, pageidaujančios teikti akredituotą socialinę priežiūrą, teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą galioja 3 metus nuo sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laiką socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą nebuvo sustabdyta ar panaikinta.

5. Socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą gali būti sustabdoma ne ilgiau kaip 6 mėnesiams šiais atvejais:

- 1) gavus socialinių paslaugų įstaigos prašymą;
- 2) savivaldybei nustačius akredituotos socialinės priežiūros teikimo pažeidimų ar neatitikimų nustatytiems reikalavimams.

6. Socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą panaikinama šiais atvejais:

- 1) gavus socialinių paslaugų įstaigos prašymą;
- 2) pasibaigus socialinių paslaugų įstaigos, kaip juridinio asmens, veiklai;
- 3) pasibaigus teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą galiojimo terminui;
- 4) socialinių paslaugų įstaigai per savivaldybės nustatytą terminą nepašalinus akredituotos socialinės priežiūros teikimo pažeidimų ar neatitikimų.

7. Sprendimą dėl teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo, pratęsimo, sustabdymo ar panaikinimo priima savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą, ar socialinių paslaugų įstaiga informuojama raštu.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

**SEPTINTASIS SKIRSNIS
MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINES PASLAUGAS**

26 straipsnis. Bendrosios mokėjimo už socialines paslaugas nuostatos

1. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis nustatomas atsižvelgiant į teikiamų asmeniui (šeimai) socialinių paslaugų rūšį ir į asmens (šeimos) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas.

2. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis negali viršyti asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų dydžio.

3. Asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

4. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (gaunančiai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio (kurios) pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui) yra mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra teikiamos nemokamai, išskyrus atvejus, kai šis asmuo yra patiriantis socialinę riziką suaugęs asmuo, kuris ilgiau kaip mėnesį per kalendorinius metus gyvena socialinių paslaugų įstaigoje ir joje gauna socialinę priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

5. Savivaldybė turi teisę atleisti asmenį (šeimą) nuo mokėjimo už socialines paslaugas ir kitais, šio straipsnio 4 dalyje nenustatytais, atvejais.

6. Mokėjimo šaltiniai yra asmens (šeimos) pajamos, turtas, išreikštas pinigais, asmens suaugusių vaikų, kitų suinteresuotų asmenų piniginės lėšos, skirtos asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidoms apmokėti.

7. Asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos dėl mokėjimo už socialines paslaugas reglamentuojamos rašytine sutartimi.

8. Šio skirsnio nuostatos taikomos mokėjimui už tas socialines paslaugas, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė ir kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

27 straipsnis. Asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimas

1. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), pageidaujantis gauti socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens (šeimos) turimas pajamas, išvardytas šio įstatymo 30 straipsnyje.

2. Asmuo, pageidaujantis gauti ilgalaikę socialinę globą, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens turimas pajamas, nurodytas šio įstatymo 30 straipsnyje, ir turtą, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje.

3. Informacija apie asmens (šeimos) pajamas ir turtą pateikiama raštu, užpildant paraišką, kurioje nurodomi asmens duomenys, jo (šeimos narių) veiklos pobūdis ir kita finansinėms galimybėms mokėti už socialines paslaugas įvertinti būtina informacija.

4. Asmens (šeimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas vertinamos asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybės, kurioje buvo nustatytas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikis, institucijos nustatyta tvarka.

5. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), gaunantis socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas privalo pranešti savivaldybei apie asmens (šeimos) pajamų, turto pasikeitimus, įvykusius per šių paslaugų gavimo laikotarpį.

28 straipsnis. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis apskaičiuojamas savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.
2. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo interesais paslaugos teikiamos nemokamai.

29 straipsnis. Mokėjimo už specialiąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas.
2. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.
3. Tais atvejais, kai socialinė priežiūra teikiama šeimai, mokėjimo dydis neturi viršyti 20 procentų šeimos pajamų.
4. Mokėjimo už dienos ar trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.
5. Jei asmuo gyvena vienas arba šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžio, mokėjimo už jam teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.
6. Jei asmuo gyvena šeimoje ir šios šeimos pajamos vienam šeimos nariui viršija 3 valstybės remiamų pajamų dydį, mokėjimo dydis už jam teikiamą dienos socialinę globą neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.
7. Mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai asmuo pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už trumpalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

8. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turta.
9. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė yra mažesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą. Tais atvejais, kai asmuo pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

10. Jei suaugusio asmens turto vertė yra didesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

11. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis neturi viršyti 80 procentų jo pajamų. Tais atvejais, kai vaikas su negalia pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

12. Socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinę riziką patiriančiam vaikui teikiama nemokamai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

30 straipsnis. Asmens (šeimos) pajamos ir jų apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, įskaitomos šios asmens gaunamos pajamos:

1) su darbo ar tarnybos santykiais susijusios pajamos, įskaitant išeitines išmokas ir kompensacijas, išskyrus asmenų su negalia gaunamas su darbo santykiais susijusias pajamas, kai jos neviršija Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2) individualios įmonės savininko, tikrosios ūkinės bendrijos, komanditinės ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario pajamos, gautos iš šios įmonės ar bendrijos apmokestinto pelno;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171

3) individualios veiklos pajamos;

4) autorinis atlyginimas;

5) išmokos žemės ūkio veikalai ar pajamos iš žemės ūkio veiklos, išskyrus pajamas iš žemės ūkio naudmenų, kurių bendras plotas neviršija 1 hektaro;

6) pensijos, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1402](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11463

7) šalpos išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą, ir slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos bei tikslinis priedas, mokami pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

Nr. [XIII-175](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29864

8) ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiams išmokėtos išmokos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

9) nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymą;

10) palūkanos;

11) dividendai;

12) vaiko išlaikymo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

13) išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-652](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-09, i. k. 2017-16002

14) turto nuomos pajamos;

15) netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokamos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą arba Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimo profesine liga laikinąjį įstatymą;

16) žalos atlyginimo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

17) stipendija, išskyrus socialinę stipendiją;

18) transporto išlaidų kompensacija (tais atvejais, kai teikiamos transporto organizavimo paslaugos ar institucinė socialinė globa);

19) išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai, išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui, išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui, išmoka įvaikinus vaiką, mokamos pagal Išmokų vaikams įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

20) socialinės pašalpos, mokamos pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

2. Nustatant šeimos finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimai, į šeimos pajamas įskaitomos šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodytos šeimos narių gaunamos pajamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos imamos po apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu ir išskaičius valstybinio socialinio draudimo įmokas.

4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos pajamos įskaitomos tik esant žemės ūkio veiklos apskaitos dokumentams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

5. Asmens (šeimos) pajamos nustatomos skaičiuojant 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamų vidurkį.

6. Nustatant vienam šeimos nariui tenkančias šeimos pajamas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimoje gyvenančiam asmeniui, šio asmens pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, ir visų šeimos narių pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose, suma dalijama iš visų šeimos narių skaičiaus.

7. Asmens (šeimos) pajamos apskaičiuojamos vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

31 straipsnis. Asmens turtas ir jo apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas šis asmens nuosavybės teise turimas ar per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo ar asmens finansinių galimybių mokėti už ilgalaikę socialinę globą vertinimo turėtas turtas:

- 1) statiniai, įskaitant nebaigtus statyti;
- 2) privalomos registruoti transporto priemonės;
- 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika;
- 4) žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių);
- 5) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai;
- 6) piniginių lėšos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

2. Į asmens turtą įskaitomas šio straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas, perduotas kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui pagal rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

3. Tais atvejais, kai asmeniui šio straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas priklauso bendrosios jungtinės nuosavybės teise, į asmens turta įskaitoma jam tenkanti šio turto dalis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

4. Tais atvejais, kai asmuo gyvena su šeima ir (arba) artimaisiais giminaičiais ir šios šeimos ir (arba) artimųjų giminaičių gyvenamoji patalpa, kurioje jie ne trumpiau kaip vienus metus yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, yra asmens nuosavybės teise turimas turtas, šios patalpos į asmens turta neįskaitomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

5. Asmens turtas apskaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

32 straipsnis. Asmens turto vertės ir turto vertės normatyvo nustatymas

1. Turto normatyvas asmeniui yra 12 kvadratinų metrų būsto naudojimo ploto.

2. Turto vertės normatyvas nustatomas turto normatyvą dauginant iš asmens gyvenamosios vietos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

3. Turto vertės normatyvui nustatyti taikomos valstybės įmonės Registrų centro nustatomos ir šios įmonės interneto svetainėje skelbiamos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti pagal kiekvienų metų sausio 1 dienos vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose, kitose savivaldybių teritorijose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, *Žin.*, 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573

Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMAS

33 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų finansavimo nuostatos

1. Socialinės paslaugos finansuojamos iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų, socialinių paslaugų įstaigų lėšų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, užsienio fondų, paramos (aukų), asmens (šėimos) mokėjimo už socialines paslaugas ir kitų lėšų.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetuose turi būti planuojamos lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms teikti, socialinių paslaugų programoms ir projektams įgyvendinti, investicijoms į socialinių paslaugų plėtrą (statyboms, renovacijai, žmonių išteklių plėtrai, pažangioms ir novatoriškoms socialinėms paslaugoms diegti ir kt.) finansuoti.

3. Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

34 straipsnis. Socialinių paslaugų, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė, finansavimo šaltiniai

1. Bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Socialinė priežiūra šeimoms, vaikų dienos socialinė priežiūra finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto dotacijų savivaldybių biudžetams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

3. Socialinė globa senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia), socialinę riziką patiriantiems vaikams, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

4. Socialinė globa asmenims su sunkia negalia finansuojama iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

5. Socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų globos (rūpybos) išmokai pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

6. Vaikų priežiūra ar globa (rūpyba) vaikus globojančioje šeimoje, pas budintį globotoją, taip pat globos centro vykdoma vaikų globa (rūpyba) ir kitos teikiamos socialinės paslaugos finansuojamos iš savivaldybių biudžetų lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų išmokoms vaikams, o kai vaikui nustatyta nuolatinė ar laikinoji globa (rūpyba), – ir iš lėšų, skirtų vaikų globos (rūpybos) išmokoms, globos (rūpybos) tiksliniams priedams pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

7. Valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams panaudojimą socialinėms paslaugoms finansuoti reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

DEVINTASIS SKIRSNIS GINČŲ, SUSIJUSIŲ SU SOCIALINĖMIS PASLAUGOMIS, NAGRINĖJIMAS

35 straipsnis. Sprendimų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, apskundimas

1. Savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtų socialinių darbuotojų išvadas dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo asmuo (vienas iš suaugusių šėimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti savivaldybės administracijos direktoriui.

2. Apskundus išvadas dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu turi būti sudaryta komisija, kuri pakartotinai nustatytų asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikį.

3. Asmens (šėimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo ar asmens (šėimos) finansinių galimybių mokėti už jas vertinimo išvadas, sprendimus dėl šių socialinių paslaugų skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šėimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

4. Nustatę pažeidimus dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo, skyrimo, teikimo, asmens (šėimos) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas turi kreiptis į savivaldybės administracijos direktorių ir pareikalauti pašalinti trūkumus.

5. Socialinių paslaugų įstaigą dėl netinkamo bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskusti savivaldybės administracijos direktoriui.

6. Nustatęs bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo pažeidimus, savivaldybės administracijos direktorius turi pareikalauti, kad per nustatytą terminą trūkumai būtų pašalinti. Jeigu pažeidėjas trūkumų nepašalina, savivaldybės administracijos direktorius turi teisę inicijuoti, kad socialinių paslaugų įstaiga sustabdytų ar nutrauktų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimą.

7. Socialinės globos įstaigą, teikiančią netinkamą socialinę globą, asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskusti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

8. Nustatęs socialinės globos teikimo pažeidimus, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas šio įstatymo 21–25 straipsnių nustatyta tvarka turi teisę sustabdyti ar panaikinti socialinės globos įstaigai išduotą licenciją.

9. Ginčai dėl savivaldybės institucijos, Socialinių paslaugų priežiūros departamento priimtų sprendimų (neveikimo) nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2006 m. balandžio 1 d. patvirtina:

1) mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą;

2) asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą bei socialinės globos poreikio vaikui su negalia, suaugusiam asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui nustatymo metodikas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

3) socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacinius reikalavimus;

4) socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos bei socialinių darbuotojų atestacijos tvarkos aprašus;

5) socialinių paslaugų katalogą.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2006 m. liepos 1 d. patvirtina:

1) socialinės globos normas;

2) Socialinių paslaugų priežiūros departamento nuostatus;

3) socialinių paslaugų planavimo metodiką;

4) socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką.

3. *Neteko galios nuo 2010-05-08*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin. 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

37 straipsnis. Reikalavimai socialiniams darbuotojams

1. Per 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo reikiamo išsilavinimo neturintys socialiniai darbuotojai turi įgyti profesinį išsilavinimą, nustatytą šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje.

2. Jeigu per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laiką asmuo neįgyja reikiamo išsilavinimo, jis netenka teisės eiti socialinio darbuotojo pareigų, išskyrus socialinius darbuotojus, kuriems iki reikiamo išsilavinimo įgijimo liko mažiau negu pusė šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos socialiniams darbuotojams, kuriems nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki senatvės pensijos amžiaus liko ne daugiau kaip 7 metai.

38 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šio įstatymo 16 straipsnio nuostatos dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo asmenims, įgijusiems teisę gauti šias paslaugas iki šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus, netaikomos.

2. Socialinių paslaugų poreikis asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas sunkaus neįgalumo lygis ar sunki negalia, I invalidumo grupė ar 0–25 procentų darbingumo lygis, didelių specialiųjų poreikių lygis ar specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėjo gauti socialines paslaugas savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamose socialinių paslaugų įstaigose, iki 2006 m. liepos 1 d. turi būti nustatytas iš naujo pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas.

3. Šio įstatymo septintojo skirsnio nuostatos, susijusios su mokėjimu už ilgalaikę socialinę globą, atsižvelgiant į asmens turtą, asmenims, pradėjusiems gauti ilgalaikę socialinę globą iki 2007 m. sausio 1 d., netaikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

4. Ilgalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems ją gauti apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose, finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

4¹. Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems gauti ilgalaikę socialinę globą apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose ir nepertraukiamai ją gavusiems iki 2020 m. spalio 31 d. imtinai, nuo 2020 m. lapkričio 1 d. finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

5. Socialinės paslaugos asmenims, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems jas gauti apskrities viršininko socialinių paslaugų įstaigose, kurių savininko teisės ir pareigos yra perduotos savivaldybėms, finansuojamos iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

39 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas Įstatymo nuostatas ir 36 straipsnį, įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų planavimo metodikos taikymu, ir aštuntojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų finansavimu, taip pat šio įstatymo nuostatos, susijusios su socialinės globos normų taikymu ir Socialinių paslaugų priežiūros departamento veikla, įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo šeštojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinės globos įstaigų licencijavimu, taikomos nuo 2013 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

40 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [104-2367](#));

- 2) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo įgyvendinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [104-2368](#));
- 3) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. [66-1604](#));
- 4) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 5 ir 6 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. [43-1603](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2, 9, 10, 11, 13, 19, 26, 30, 34, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 23 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 11, 13, 14, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14-1, 24-1 straipsniais įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2193](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20220
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 18 straipsnio pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-175](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29864
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 9, 18, 19, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19-1 straipsniu įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-652](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-09, i. k. 2017-16002

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1402](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11463

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2292](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12180

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2970](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11353

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 8, 13, 15, 16, 17, 19-1, 20, 30, 34, 36 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19-2, 25-1, 25-2 straipsniais įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19, 23, 24, 24-1 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas